

Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu nalunaarut 2016 – Napatitsinissamut siuariartortitsinissamullu pilersaarut.

(Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq)

Nuannerluinnarpoq maannakkut siornatigut iliuusaasimasut, ilinniartitaaneq aamma inuttut ajornartorsiutit tassunga ilanngullugit immikkut meeqqat inuusuttullu pingaartillugit Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu nalunaarummut ukioq mannamut Naalakkersuisut Inatsisartullu tunngasumut ilanngussimammatigut. Tamatuma ukiuni qulikkaani aggersuni aalaakkaasumik ukiut tamaasa ilanngunneqartariaqarpoq, innuttaasuni inuttut ajornartorsiutit atuuttut iluarsineqarniassammata.

Aningaasaliissutit akiitsullu

Ukiuni makkunani eqqartorneqartuarpoq nunatut aningaasaliiffissatut aalajaatsuusariaqartugut.

Tamatumalu nassatariinnanngilaa ingerlaavartumik soorlu aatsitassarsiornermut sinaakkutissatigut piumasaqaatinik allanngorartitsiuannnginnissarput aammali nassatarissavaa maannanut naleqqiullugu aningaasaqarnermut politikkikkut patajaatsuunissarput.

Tassa imaappoq aningaasaliisartut, attaveqaatinut, mittarfinnut, nalunaarasuartaatitigut kiffartuussinermut imaluunniit aatsitassarsiornermut aningaasaliiniartut naatsorsuutigisinnaajuartariaqarpaat nunaassasugut aningaasarsiornikkut siumut nalunangereersoq. Aamma taamaattumik pisortanit pigineqartut imaluunniit ilaannakoortumik pisortanit pigineqartut ingerlatseqatigiiffiit akiitsui nakkutigeqqissaartariaqarpagut.

Peqataanik pilersaaruteqarpugut Landskarsimut isertitaqataasussanut aningaasaliiniarluta tamakkuli ataqatigiissinnaanngillat namminersorlutik oqartussat ingerlatseqatigiiffiisa akiitsui erniallit annertusigaluttuinnassappata.

Takornariaqarnermut aningaasaleerusuppugut, isertitsissutaasinnaasunik nutaanik, ilinniartitaanermik ineriartortitserusuppugut aamma nunatsinni ineqarniarneq kinguaattoorfigerujussuarnikuuarput peqataanillu aamma attaveqarneq ineriartortikkusupparput kissaatigalugulu aamma inunnik isumaginninnerup pisariaqartinneqartumik pitsanngorsarnissaa taamatullu aamm a peqqitsutsimut immikkoortoq pitsanngorsarusupparput.

Peqataanilli piumassuseqanngilagut tunngavitta allanngortinnissaannut taamatullu immitsinnut inuttullu ataasiakkaarluta immitsinnut piumasaqarfiginissatsinnut piumassuseqanngilagut. Ata qatigiinngittoqarpoq, mannaknullu piffissanngorpoq politikerit ingasaassinaaveersaalernissaannut, suliniutit imminut akilersinnaanngitsut unitsinnissaannut, pisortat atuinerannik sukaterinissamut aamma qularnaarlugu siunissami ingerlavissaq aningaasarsiornitta allanngortinnissaa qularnaarumallugu. Tamatuma nassatarisariaqarpaa sapinngisamik amerlanerpaat peqataaffigisaannik isumaqatigiissuteqartarnissaq, tassa imaappoq anguniagassatut pingaartitatsinnik qasukkaallatsisariaqarpugut aamma minnerunngitsumik akisussaassuseqartumik missingersuusiortalertariaqarpugut pilersaarusiortalerlulalu. Oqaatigissallugu

nuannerpallaanngikkaluarpog ilungersuutigisariaqarparpulli piviusunngortinnissaat. Ukioq kingulleq aningaasanut inatsimmi ingerlatsinikkut angusarissaarnerput qimannaversaaqqissaartariaqarparput.

Meerartatta ilinniarnissaannut, atuarfiinut, ilinniartitsisinut aningaasaliinissarput pisariaqarpoq aamma inunnik isumaginnikkut peqqinnissakkullu annertuumik suliniuteqartariaqarpugut. ' 1

Piffissanngorpoq inuiaqatigiittut nakimaannitta iperarnissaanut, inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut pingaaruteqanngitsunut aningaasalersuinerput unitsittariaqalerparput paarlattuanillu suliniarfigisariaqarpagut ilinniartitaanerit qaffassarnissaat, kinguaassiutitigut meeqqanut atornerluisoqarsimatillugu sumiginnaasoqarsimatilluuglu pinasuurtumik pitsaaliuilluni suliniuteqartarnissaq siuarsartariaqarparput, atornerluineq aamma taamatullu sumiiffinni pisariaqartitsisuni inissaqartitsiniarneq pitsanngorsartariaqarparput.

Innuttaasut illoqarfinnut norarnerat allaqqussinnaanngilaq. Sanaartornitsinni sanarfinitsinnilu tamanna eqqarsaatigisariaqarparput.

Naatsorsuutit tamakkiisut isigalugit annerusumik iluaqutissarsiassaqaanngilagut soorunami ersoqatigiikkatta inoqarfiillu minnerit napatillugit. Tamatumali kinguneranik aningaasanik allani nassaartariaqarpugut aamma allatut ajornartumik sakkortuumik pingaarnersiuneq aqusaartariaqarparput.

Aningaasanik atuiinnarsinnaanngilagut aningaasaqarnerput aserorlugu soorlumi taamaattoqarnikuuvoq 80-sikkunni, ukiuni arlalinni aalisakkat akigissaaqimmata Kalaallit Nunaat akiitsorujussuarpoq allatut ajornartumik pisortat ingerlatsiviini annertuumik sipaartoqartariaqalerluni, kinguneranik suliffissaaleqineq qaffappoq, sanaartorneq unikaallatsinneqarujussuarpoq aamma peqqinnissakkut allatigullu annikillisaangaatsiartoqarpoq.

Tamanna pivog ungasissorsuunngitsukkut, tamannalu ukiuni aggersuni eqqaamasariaqarparput.

Ukiuni makkunani oqartariaqarpugut raajat, saarullit qalerallillu akigissaarnerannit annaanneqarpugut, sulili ineriartortitassaqarpugut ilikkarniarlugu qanoq iliorutta akilersinnaanerusumik avammut tunisassiorsinnaanerluta.

Demokraatini isumaqarpugut maannamut naleqqiullugu inuutissarsiortut naalakkisartiinnarsinnaajunnaarigut tunisassiassat qanoq pineqassanerannik, qularnaarniartariaqarparpulli inuutissarsiortut tunisassiaminnik namminneq ineriartortitsinissaat akigitittakkaminnillu kiisalu avammut nioqqutissioriaatsiminnik taava uangut taamaallaat naammagisariaqarparput pisuussutitsinnut akitsuut, kisianni aqut suli takkajaakasiugunarpog taamatut pisoqalersinnaanissaanut. Inuutissarsiummi tapiissutinik pisartorpassuit iluaqutigisinnaagaluarpaat ilinniartuugunik imaluunniit allanut inuutissarsiutinut sangusuugunik.

Ataannarnissamut ineriartortitsinissamullu pilersaarut

Taamaasilluni aningaasarissaarnerulernissatsinnut aqutaasariaqarpoq ilinniarluarsimanerulerneq, peqqinneruneq aamma minnerunngitsumik ullumimut naleqqiullugu innuttaasunut inunnik isumaginninnikkut pitsaanerulersinnissaa.

Demokraatini kissaatigigaluarparput piginnaasanut misissuineq kinguaariit maanna piusunut oqaatsinik atuineranni piusariaqaraluartoq - qaffasaanissaq aamma ilinnialernissamut kaammattuineq eqqarsaatigalugit.

Uangut isumarput naapertorlugu pisariaqartoq tassaavoq nunami maani ataatsimoornerisarpur, immitsinnut paarinissarpur aamma nunatsinnukartut suliarlorlutik akornngutaasinnaasut piunnaamillugit isiginerullugit ataatsimuulersitsisinnaasut, kattussutaasinnaasut, kivitseqataasinnaasut aamma nunatsinni innuttaasut tamarmik ataqqineqarnissaat taamaattumik ilungersortariaqarpugut ataatsimoorlutalu kivitsilluta innuttaasut siumut aallartikkumallugit, meeqqat inuusuttullu ikiorlugit inuuneqalersillugit periarfissaqarluartumik.

Taamaattoqarsinnaanngilarli meeqqat inuusuttullu kiisalu angajoqqaat ikiorneqanngippata, ilinnianngippata, tunngaviusumillu illersorneqanngippata aamma Naalagaaffeqatigiinni suleqatigiinnitsinni politii nut tunngasut tassunga atatillugu immikkut maluginiartariaqarput.

Kalaallit Nunaanni politii amerlanerpaat eqqarsaatigalugit tassaapput ilinniarsimasut kalaallit inuusuttut ullut tamarluinnaasa inuiaqatigiinni ajortunut sorsuttut taamaattumik ulluminut naleqqiullugu inuiaqatigiinni annertunerungaartumik ataqqisariaqarput.

Tassunga atatillugu Demokraatini eqqaasitsissutigerusupparput suliniut "Angerlarsimaffimmi eqqissiviilliornermiit oqaloqatigiinnermut, suliniut angusaqarfiulluarsimasoq ilaatigut inuusuttut pinerlunniartartut ikilisimallutik, angerlarsimaffinni oqaloqatigiinneq pitsaanerulersimalluni, nulianut persuttaaneq kingaallassimalluni aamma allanik persuttaasarneq il.il.

Immikkut maluginiagassaavoq suliniut taamaattoq immikkut ittutut isigisariaqarmat aamma politii nut suliaasaannut ilanngikkaluarimat, ilungersuutigineqarpoq eqqortumik malitseqartinneqarnissaa aamma pisortanit akuerineqarnissaa suneq ajortunit politii angerlaraangata. Ajornartorsiut ilisarnarpoq pisortanut tunngasuni tamani naak kommit amerlanersaasa missingersuutaat amerlanerpaatigut inunnik isumaginninnermut tuttaraluartut. Assut nakeriallannarpoq.

Inunnik isumaginninneq, peqqinnissaq aamma ilinniartitaanermi atukkat matumani Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu nalunaarut taajortuaratsigit pissutaavoq immikkoortuni ajornartorsiutit takusinnaagatsigit pissutaanerpaasut inuit nunama manna qimallugu aallaannartarnerannut aamma pissutaapput napparsimakulanernut, sulinngitsoornernut ilinniarnermilu ingerlaqqinngitsoornermut. Inuiaqatigiit sanarfineqarneranni pingaaruteqartumik tunngaviuvoq tamakku ingerlalluarnissaat, toqqaannartumik ukiorpassuarni tamanna naatsorsuutit inernerini takusinnaajuarsimavarput, nunap immikkoortuni nunamiluunniit tamarmi taakku qaoq pitsaatigisumik ajortigisumilluunniit suliniarfigineqarsimarnersut.

Imminut pilersornerulernissaq

Tamannaagunarpoq Kalaallit Nunaanni ukiuni makkunani politikikkut suliassani annersaagunarpoq. Tunguineq aaqqissuuttariaqarparput ilaqutariit meerartallit, kisermaajullutik pilersuisuugaluarpata imaluunniit marlunnik pilersuisoqaraluarpata, eqaatsumik suliffeqarnermut attuumassuteqartuussanngorlugit aamma ukiuni makkunani pingaaruteqarluinnarpoq aamma akissarsiakitsut akunnattumillu akissarsiallit aamma taama pineqarnissaat. Tassa imaappoq tulleriaaraluta pisortat ikiorsiissutaat nungukkiartuaartissavagut. Assersuutigalugu meeqqerivimmi imaluunniit meeraaqqerivimmi inissaq isigisinnaavarput akissarsiaqqortuut akileraarutaattut, peqataanik sulisorineqarput ilinniarsimasut ikittuaqqat, sulingitsuuqulasut imaluunniit sinaakkuterqartut pitsaanngitsunik - kinguneralugu angajoqqaat toqqissisimangitsut.

Meeqqat atuarfiata aamma pisariaqartilluinnaqqissaarpaa kingumut alloriarnissarput, nalilersortariaqarparput Atuarfitsialammut atatillugu takorluukkagut piviusunngortinneqarsimansut aamma taamaassimangippat ulapittariaqarpugut iluarsartuussiniarluta. Atuarfeqarpoq agguaqatigiisillugu anguneqartartunut naleqqiullugu angusarissaarnerungaartunik. Taakku atuarfiit sallingortittariaqarput best practicesitut, unneqqarissumillu oqassaguma taakkuna pitsaasuni annertussuseq imaluunniit suli annertuneq anguniartariaqarparput.

Atujuartitsinermit Ineriartortitsinermullu pilersaarummi anguniakkatut siunniussagut angusinnaangilagut ilinniartitaanerit, piginnaasanillu ineriartortitsinerit annertuumik pitsanngorsanngikkutsigit pilersillugit inuussutissarsiornermut sammisut ilinniakkat nutaat sivikitsut imaluunniit nunat taamaattunik peqareersut suleqatiginissaannut isumaqatigiissuteqarfigalugit. Angusassagut appasinaassanngilagut. Nunami maani neriartortitsinissamut pilersaarutitsinni sukat ilagaat takornariartitsisarneq. Taamaakkaluartoq Kalaallit Nunaata nunarsuup sinneranut tuniniarnissaa eqqarsaatigalugu ilinniarsimasunik akissarsiarissaartunillu aqutsisunik ikittuaraannarnik peqarpugut, takornariartitsinerup iluani atorfilinnik peqarpugut aamma minnerunngitsumik pisortaqaqfinni ilisimasaqarluartunik imaluunniit misilittagaqarluartunik takornariartitsinermik siuariallatsisisinnaasunik.

Naammanngilaq angallassisartunik kiffartuussisartunillu taamaallaat ilinniartitsinissarput aamma inuutissarsiorlut ineriartortitsisartullu ilinniarsimasut pisariaqartippagut.

Nutaaliorneq aamma inuussutissarsiorneq

Demokraatini aammaarluta aallarnisaasartut nutaaliortartullu eqqaaqqissavagut pilersaarutitsinnut ilaammata nunatta ineriartortinnissaani. Suliffiit namminersortut pilersissinnaasagut amerlaneruppata, pitsaanerussaaq. Pisortanut aamma nunami maani innuttaasunut. Kalaallit Nunaanni nipilersortartorpassuaqarpoq, eqqumiitsuliorpassuaqarpoq aamma kulturikkut pingaarutilinnik inuppassuaqarpoq.

Tamakku tunngavissiissapput inuusuttunut nutaaliortunut pikkorissunullu ujartorlugit inuussutissarsiutit ineriartortissinnaasatik aamma aningaasarsiorfigisinnaasatik nunallu aningaasarsiorfigisinnaasaat.

Nunamiipput kinguaariit inuusuttut nutaat ilinniarsimasut aningusimasut uangut utoqqaat - tatisinerannit,

kulturikkut naalagarsiortitsillutik anersaavannit, kissaateqartulli nunamik kivitseqataaniarlutik, kalaaliunermink tulluusimaarutiginnillutik, aquttuullutik siunissamut nuannersumik timersornertalimmut, kulturitalimmut aamma aallarnisaasartulimmut.

Aallartisarnerminni pitsaanagerusumik siunnersorneqartassapput, qiimmassarneqarnerussapput nersualaarneqarnerullutillu, piviusorsiortuunertik, nammineersinnaanertik, akisussaassuseqarnertik pillugu aamma ineriartorusunnertik kiisalu ingerlaqqikkusunnertik.

Paasereerpaat Kalaallit Nunaat nunarsuup sinneranut ilaasoq, aamma nunarsuarmi tassani peqataapput, ilaatigut inuit naapittarfiit aqqutigalugit, interneti naliginnaasumik aamma nunarsuup sinneranut angalasarnermikkut.

Demokraatini inuusuttunut taakkununga qinnutigaarput; angerlaqqikkisi, nunassi ineriartorneranut suleqataajartorlusi meeqqassi ernuttassilu ullut arlaanni takuniassammassuk ilungersorlusi suliarisimasarsi eqqarsaatigalugulu nuna siunissami peqqissoq, aningaasarissaartoq inuppalaartoq aamma nuna piujuaannartitsisoq.

Taamatut oqaaseqarluta Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu nalunaarut 2016 tusaatissatut tiguarput.

Qujanaq oqaaseqarsinnaagama.